

Sygn. akt V U 1656/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 listopada 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku

V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Krupińska

Protokolant: Anna Matwiejuk

po rozpoznaniu w dniu 12 listopada 2013 roku w Białymstoku

na rozprawie

sprawy B. P.

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o stałą rentę rolniczą i dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania B. P.

od decyzji Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

z dnia 23 sierpnia 2012 roku Nr(...)

I. Umarza postępowanie dotyczące przyznania B. P. renty rolniczej do 30 września 2015 roku.

II. Oddala odwołanie w pozostałym zakresie.

Sygn. akt V U 1656/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 sierpnia 2012 roku wydaną na podstawie ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników /Dz. U. 2008 Nr 50, poz. 291 z późn. zm./ Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego załatwiając wniosek B. P. z dnia 30 maja 2012 roku przyznał jej okresową rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy w kwocie 152,22 zł od dnia 04 maja 2012 roku do dnia 31 lipca 2013 roku.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła B. P. domagając się uznania jej za osobę stale niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym i motywując to złym stanem swego zdrowia. W związku z tym żądała przyznania jej stałej renty rolniczej oraz dodatku pielęgnacyjnego.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołanie domagał się jego oddalenia wskazując na treść art. 22 ust. 1 wspomnianej wyżej ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników. Zdaniem KRUS, mając na uwadze treść orzeczenia Komisji Lekarskiej Kasy z dnia 13 sierpnia 2012 roku, odwołująca jest osobą okresowo całkowicie niezdolną do pracy na gospodarstwie rolnym. Nie została uznana za trwale całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który łącznie spełnia następujące warunki:

- 1) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez wymagany okres, o którym mowa w ust. 2;
- 2) jest trwale lub okresowo całkowicie niezdolny do pracy w gospodarstwie rolnym;
- 3) całkowita niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym powstała w okresie podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu lub w okresach, o których mowa w art. 20 ust. 1 pkt 1 i 2, lub nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Z kolei art. 22 ust. 1 tej ustawy stanowi, że rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy przyznaje się jako rentę stałą, jeżeli całkowita niezdolność ubezpieczonego do pracy w gospodarstwie rolnym jest trwała i nie orzeczono celowości przekwalifikowania zawodowego. W pozostałych przypadkach renta rolnicza z tytułu niezdolności do pracy przysługuje jako renta okresowa przez okres wskazany w decyzji Prezesa Kasy.

Jednocześnie stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy, do emerytury lub renty rolniczej z ubezpieczenia przysługuje dodatek pielęgnacyjny na zasadach i w wysokości określonej w przepisach emerytalnych.

W myśl zaś art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych /Dz.U. 2009, Nr 167, poz. 1322/, dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia.

W powyższej sprawie konieczne było zweryfikowanie ustaleń zawartych w orzeczeniach Lekarza Rzecznawcy Kasy i Komisji Lekarskiej Kasy, dotyczących stanu zdrowia B. P. i jej zdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. W tym celu Sąd dopuścił dowód z łącznej opinii biegłych lekarzy z zakresu z zakresu schorzeń, na które cierpi wnioskodawczyni, tj. kardiologii i neurologii. Zadaniem biegłych było ustalenie, czy z powodu naruszenia sprawności organizmu odwołująca straciła zdolność do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym, od kiedy istnieje taka ewentualna niezdolność i czy jest to niezdolność stała czy też okresowa, jak również czy schorzenia powodują naruszenie sprawności organizmu w stopniu powodującym konieczność stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w zaspokojeniu podstawowych potrzeb życiowych, tj. czy odwołująca jest niezdolna do samodzielnej egzystencji.

Biegli sądowi po przeprowadzeniu analizy dokumentacji medycznej, wywiadu i badania lekarskiego rozpoznali u odwołującej przewlekły zespół bólowy kręgosłupa C – L/S i stawów bez objawów ubytkowych – bez ograniczenia sprawności narządu ruchu; bóle i zawroty głowy naczyniopochodne; przebyty niedowład nerwu VII prawego; nadciśnienie tętnicze; napadowe migotanie przedsionków w wywiadzie; wole guzkowe w okresie eutyreozy; kamicę pęcherzyka żółciowego; stan po amputacji macicy z powodu mięśniaków, otyłość.

W uzasadnieniu biegli wskazali, iż stan neurologiczny nie powoduje niezdolności do pracy rolniczej. Nadciśnienie tętnicze nie spowodowało zaś powikłań w układzie krążenia i OUN. Wartości ciśnienia są miernie podwyższone z możliwością korekty terapii w celu ich normalizacji. Odwołująca nie ma objawów niewydolności serca, w badaniu echograficznym ma prawidłową wielkość jamy serca z dobrą globalną kurczliwością lewej komory. Ma ona udokumentowany jeden napad migotania przedsionków przed trzema laty, w monitorowaniu EKG stwierdzono prawidłowy rytm zatokowy, bez zaburzeń przewodnictwa. Niecharakterystyczny wywiad, niediagnostyczny test wysiłkowy nie daje podstaw do rozpoznania choroby wieńcowej. Reasumując – w opinii biegłych stwierdzony obecnie stopień schorzeń odwołującej nie daje podstaw do uznania jej za całkowicie niezdolną do osobistego wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym i niezdolną do samodzielnej egzystencji /k. 21 – 24/.

Do powyższej opinii szereg zastrzeżeń zgłosiła B. P. zarzucając biegłym m.in. wyciąganie wniosków sprzecznych ze zgromadzoną dokumentacją medyczną i domagając się m.in. dopuszczenia dowodu z innych biegłych sądowych.

Sąd przychylił się do stanowiska odwołującej i dopuścił kolejny dowód z opinii biegłych sądowych z zakresu kardiologii i neurologii na opisane już wyżej okoliczności. Biegli ci, na podstawie badania odwołującej oraz analizy akt sprawy i zawartej w niej dokumentacji medycznej, rozpoznali u B. P. zespół bólowy kręgosłupa L-S na tle zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, bez objawów podrażnienia korzeni nerwowych; zespół bólowy kręgosłupa C na tle zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, z objawami podrażnienia korzeni nerwowych po stronie lewej; nadciśnienie tętnicze zredukowane; napadowe migotanie przedsionków w wywiadzie; bóle i zawroty głowy w wywiadzie; przebyty niedowład obwodowy nerwu twarzowego prawego.

W związku z powyższym w opinii biegłych stwierdzone schorzenia naruszają sprawność organizmu odwołującej w stopniu powodującym całkowitą niezdolność do pracy w gospodarstwie rolnym nadal od lipca 2013 roku do lipca 2014 roku. Jednocześnie biegli nie stwierdzili niezdolności do samodzielnej egzystencji. W uzasadnieniu wskazali, iż zgłaszane dolegliwości bólowe kręgosłupa wymagają okresowego leczenia farmakologicznego i rehabilitacyjnego, przy czym ograniczają one w sposób istotny sprawność ruchową odwołującej. Objawy podrażnienia korzeni nerwowych szyjnych po stronie lewej wymagają pogłębienia diagnostyki. W obliczu tych dolegliwości biegła neurolog wskazała, iż nie nastąpiła poprawa stanu zdrowia odwołującej, a wobec tego nie można uznać, że jest ona zdolna do pracy. Jednocześnie B. P. ze znormalizowanym ciśnieniem tętniczym, bez udokumentowanej arytmii w ostatnim czasie nie ma przesłanek kardiologicznych do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym /k. 47 – 49/.

Sąd dał wiarę ustaleniom poczynionym ostatecznie przez biegłych z zakresu neurologii i kardiologii, albowiem są one logiczne i właściwie uzasadnione, nie zawierają także wewnętrznych sprzeczności. Opinie zostały opracowane po przeprowadzeniu badań odwołującej i wnikliwej analizie dokumentacji lekarskiej, w tym przede wszystkim dokumentacji znajdującej się w aktach niniejszego postępowania, a także po zapoznaniu się ze stanowiskiem stron. W tych okolicznościach Sąd w pełni podzielił spostrzeżenia zawarte we wspomnianych opiniach.

Poza sporem pozostaje fakt, iż B. P. w dniu 19 sierpnia 2013 roku złożyła wniosek o rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy. W związku z tym po przeprowadzonym badaniu lekarskim Lekarz Rzeczoznawca Kasy uznał odwołującą za okresowo całkowicie niezdolną do pracy w gospodarstwie rolnym od nadal do września 2015 roku. W konsekwencji, organ rentowy decyzją z dnia 18 września 2013 roku na podstawie w/w orzeczenia przyznał B. P. rentę rolniczą z tytułu niezdolności do pracy od dnia 01 sierpnia 2013 roku do dnia 30 września 2015 roku. Od decyzji tej nie wniesiono odwołań.

Zgodnie z art. 477¹³ kpc, zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd – przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony – powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, iż decyzja Prezesa KRUS z dnia 18 września 2013 roku jest dla odwołującej korzystniejsza od zaskarżonej i częściowo spełnia jej żądanie. Ustala ona bowiem niezdolność do pracy odwołującej do 30 września 2015 roku, podczas gdy decyzja będąca przedmiotem niniejszego postępowania ustalała tę niezdolność tylko do 31 lipca 2013 roku. Jest ona nawet korzystniejsza niż opinia biegłych, dopuszczona przez Sąd w niniejszej sprawie. Tym samym, na podstawie wspomnianej regulacji, należało umorzyć postępowanie w przedmiocie przyznania B. P. renty rolniczej do dnia 30 września 2015 roku, o czym orzeczono w pkt. I sentencji.

Z kolei wobec jednoznacznej w swej wymowie i niekwestionowanej opinii biegłych z zakresu kardiologii i neurologii Sąd stwierdził, że odwołująca nie spełnia warunków niezbędnych do nabycia prawa do renty stałej z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Nie jest też ona osobą niezdolną do samodzielnej egzystencji, zatem nie przysługiwał jej również dodatek pielęgnacyjny.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze powyższe, na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzeczono jak w punkcie II sentencji.